

G. V. TŠITSERIN

NUORISO OTTAKOON OPPIA LENINISTÄ

Vladimir Iljitš oli sanan täydessä merkityksessä opettaja. Kun sai olla hänen seurassaan, oli sillä suoranainen kasvattava vaikutus. Hän opetti esimerkillään, neuvoillaan, ohjaamisellaan ja koko persoonallisuudellaan.

Haluaisin muutamalla sanalla kuvata hänen erillisiä persoonallisia piirteitään, että nuoret lukijat kiinnittäisivät niihin huomiota. Heillä ei ole ollut onnea saada välittömästi oppia Leniniltä, mutta kenties nämä hajanaiset viitteet ovat apuna, että he käsittävät mitä Vladimir Iljitšistä tulee ottaa oppiksi.

Vladimir Iljitš oli ennen muuta ehdottoman täsmällinen ja tarkka kaikessa työssään ja vaati jokaiselta hänen kanssaan työskentelevältä yhtä ehdotonta tarkkuutta. Jokainen mielipide oli perusteltava täsmälleen ja jokainen perustelu oli esitettävä tarkasti. Vladimir Iljitšin kanssa työskennellessä sai heti paikalla tuntea, että tavallisessa keskustelussa esitetty mielipide ei ollut minkään arvoinen, ellei perustellut sitä aivan tarkasti. Tarkkaan mielipiteeseen tarvitaan nimiä, luetteloja, lukuja, lainauksia, yleensä hyvin tarkistettuja konkreettisia asiatietoja. On parasta tehdä vähemmän, mutta suorittaa niin selkeästi ja perustellusti kuin suinkin on mahdollista, on parempi olla puhumatta kuin esittää perustelemattomia väittämiä. Varsin kuvaavaa on se, mitä kysymyksiä Vladimir Iljitš lähetti esilletulleista aiheista kirje-lapuisaan. Niihin kysymyksiin sisältyi tosiasiallisesti kyseisen aiheen tarkka jäsenitys ja niistä selveni, missä puitteissa aihetta oli käsiteltävä.

Muistakoon jokainen, joka haluaa ottaa oppia Leninistä: pois kiireelliset päätelmät! Pois tarkistamattomat väittämät! Pois pikaleivonnaislausumat, jotka eivät ole hyvintarkistettuihin tietoihin pohjautuva tarkka johtopäätös!

Sen mukainen oli myös Vladimir Iljitšin varsinainen ajatus-tarkkuus. Paitsi sitä, että jokaisen vakuutuksen piti olla

tarkistettuihin tietoihin pohjautuva täsmällinen päätelmä, myöskin itse ajatuksen piti olla niin perinpohjin harkittu, muokattu ja hiottu, ettei siinä olisi ollut hiventäkään epätarkkaa ja ylimalkaista ja että se olisi ollut alusta loppuun täysin selvä ja täsmällinen. Seurustelussa Vladimir Iljitšin kanssa jokainen oppi juuri tuon — harkitsemaan oman ajatuksensa aivan valmiiksi. V. I. Lenin teki alituisesti pilaa verrattomalla huumorillaan kaikista summittaisista, epäselvistä ja keskeneräisistä ajatuksista. Hänen keskustelukumppaninsa oppi ymmärtämään hänestä, että ihmisen jokainen ajatus tulee olla tunnollista työntekoa eikä vastuutonta itsenautiskelua tai hämäystä. Vladimir Iljitšiltä voi jokainen oppia sen, että ajatus on paljon enemmän kuin mieliala ja vaisto. Se pitää johdonmukaisesti kehittää aivan päätökseen.

Kolmas seikka, minkä Vladimir Iljitšin kanssa työskennellyt saattoi saada opikseen oli se, että ennen muuta piti välttämättä nähdä selvästi reaaliset tosiasiat. Kun hänen keskustelukumppaninsa intoutui teoretisoimaan tai osoitti taipumusta deduktiiviseen ajatteluun, mikä on meillä niin yleistä, niin Vladimir Iljitš asetti aina nähtäväksi elävän elämän tarkat täsmälliset tositahtumat. Juuri tämä hänen ominaisuutensa tuli niin erinomaisesti ilmi sinä aikana, kun käsiteltiin Brestin rauhan allekirjoittamista. Vladimir Iljitš esitti loputtomien teoreettisten selittelyjen vastapainoksi armottomat tosiasiat kaikessa alastomuudessaan. Kun ulkomaisten valtioiden diplomatia naamioi vuosisatoja kehittämällään ja jo luontaisella mestaruudellaan todellisen asiaintilan ja todelliset tavoitteensa kauniiden sanojen ja tunnelmausten tai mieluisain vakuuttelujen kätköön purkaen niitä oikein ison kasan, Vladimir Iljitš muutti muutamalla sanalla sen kaiken rikkaläjäksi, kun toi peittelemättä keskustelutoverinsa näkyville elävän elämän reaaliset tosiasiat. Juuri sen tähden hän oli niin verraton mestari valtioasiain johtamisessa ja ulkomaisen diplomatian parhaiden mestarien niin hirvittävä vastustaja. Oppikoon jokainen Vladimir Iljitšiltä tämän perussäännön: tarkkaile elävän elämän tositahtumia ja -asioita äläkä ota niiden tilalle kirjoista opittuja teorioita tai mieluisia harhakuvitelmia.

Neljänneksi työ Vladimir Iljitšin seurassa merkitsi saatujen määräysten tarkkaa suoritusta, ja ne määräykset perustuivat reaaliin asioihin ja olivat sellaisinaan selviä ja valmiiksi kehitettyjä ajatuksia. On osattava enemmän kuin vain ajatella tarkasti, on osattava enemmän kuin vain nähdä tosiasiat sellaisina kuin ne ovat. On osattava myös ehdottoman täsmällisesti tehdä se, mikä on kehitelty selväksi ajatukseksi ja tarkaksi määräykseksi. Vladimir Iljitš arvosti eniten niitä täytäntöönpanijoita, jotka pystyivät näkemään tilanteen koko reaalisuudessaan, pystyivät käsittämään mitä siinä tilanteessa oli tehtävä ja kaikista

vastuksista huolimatta pystyivät sen tekemään mahdollisimman tarkasti. Muistan esimerkiksi hänen keskustelunsa suoraa linjaa erään toverin kanssa, joka Ententen lähettiläiden lähdettyä Vologdasta, missä oli ollut valkokaartilaiden oikea piilo- ja pesäpaikka, pani siellä toimeksi kaiken, mitä tarvittiin tuon suojapaikan hävittämiseksi. Hänen tiedotuksensa osoittivat, että hän näki selvästi ja tarkasti mitä ympärillä oli tekeillä ja tiedotti siitä selvästi ja tarkasti. Ja kun hän sai määräyksiä, niin hän esteitä säikähtämättä ja niin tarmokkaasti kuin ikinä tarvittiin suoritti heti sen mitä piti tehdä. Muistan, että Vladimir Iljitš suoralinjapuhelussa kiitti häntä. Sellaista suoritustarkkuutta, joka vastasi tarkkaa tosiasioiden havainnoimista ja ajattelun tarkkuutta, tuli osoittaa myös aivan pikku tehtävissä eikä yksinomaan suurissa. Tämäkin tulee ottaa Vladimir Iljitšistä opiksi: suhtaudu hyvin vakavasti aivan pieneenkin asiaan, suorita se mahdollisimman tunnontarkasti ja mahdollisimman täsmällisesti.

Eräs Vladimir Iljitšin ominaisuus oli vaikeasti opittavissa, sillä hän oli siinä määrin edellä keskustelukumppanejaan. Se oli hänen kykynsä noudattaa kaikessa, aivan pienimmissäkin asioissa kerrassaan täydellistä järjestelmällisyyttä. Olipa hän missä hyvänsä, koko hänen työnsä ja koko päivänsä oli aina tiukan järjestelmällisesti jaoteltu. Yhtä tiukka järjestelmä vallitsi hänen kirjoissaan, hänen papereissaan ja yleensä koko hänen yksityiselämässään. Myös meidän neuvostotyössämme hän opetti järjestelmällisyyden tiukkaa noudattamista. Hän vaati aina, että jokainen asia (paperi) oli järjestyksessä, että kaikki numeroitiin tarkasti, ettei rikottu lain vaatimia muodollisuuksia, ja jokaiseen saamaansa paperiin hän loi ennen muuta kriittillisen silmäyksen ja osoitti sen muodolliset viat, jotka rikkoivat lain muotoja eli siis vallitsevaa systeemiä. Ja siinä suhteessa hän antoi sellaisen opetuksen, ettei ole pikku tehtäviä, ettei pidä halveksia pikkusasioita ja että jokaisessa tehtävässä on pienimpiä yksityiskohtia myöten yhtä lailla noudatettava työn tiukkaa järjestelmällisyyttä.

Hän piti välttämättömänä noudattaa yksityiselämässään järjestelmällisyyttä, tiukkaa harkitsevaisuutta ja järkipäisyyttä. Hän vaati, että ne, jotka tekivät hänen kanssaan työtä, lepäsivät aikanaan, kaikin mahdollisin keinoin huolehtisivat ajallaan kuntonsa säilyttämisestä, että heidän elämänsä olisi säännösteltyä, harkittua ja järkipäistä, ettei sattumanvaraisuus ja välinpitämättömyys pääsisi vallitsevaksi. Kaiken tulee olla hyvin harkittua, ei saa olla holtittomuutta eikä huolimattomuutta. Kaikki pitää olla tiukasti tarkoituksenmukaista ja sen tarkoituksenmukaisuuden on pidettävä mielialat ja vaisto ohjissa. Se oli hänen opetuksensa niille, jotka tekivät hänen kanssaan työtä.

Tehtävään vaatiman asiallisuuden on oltava yksityisasiain läluolella, kaiken omakohtaisen on väistyttävä asian etujen

tieltä — tämä periaate uhosi kaikesta Vladimir Iljitšin toiminnasta niin voimakkaasti, että hänen kanssaan keskustellessa oli yksinkertaisesti epämurkava vedota mihinkään yksityisiin puoliin, kun oli puhe asian eduista; Vladimir Iljitšin keskustelukumppani tahtomattaankin vaistosi, että oli noloa ajatella henkilökohtaisia harkintoja, kun puhuttiin asiasta. En milloinkaan nähnyt Vladimir Iljitšiä kiukkuisempana kuin niinä hetkinä, kun henkilökohtainen selkkaus vedettiin työasioihin ja kun asialliset todistelut korvattiin yksityisluontoisilla hyökkäilyillä ja selkkauksella tai kun sen sijaan, että olisi puhuttu asiasta, puhuttiin yksityisten mieliharmeista tai joidenkin asian osallisten henkilöllisistä ominaisuuksista. Sellaisina hetkinä Vladimir Iljitš päästeli kovimmat repliikkinsä tai kovimmassa sävyssä kirjoittamansa kirjelappuset. Ajattele ainoastaan tehtävää, heitä mielestäsi yksityisluontoiset vaikutteet, hallitkoon tietoisesti asetettu päämäärä omakohtaisia tunteita ja omakohtaisia asioita — sellaisen opetuksen saivat hänen kanssaan työskennelleet. Samalla hän oli kuitenkin erinomaisen hienotunteinen työtovereita ja apulaisiaan kohtaan, epämiellyttävänkin hän osasi esittää niin miedosti ja tahdikkaasti, että se riisui keskustelukumppanin kokonaan aseista. Ja hän vaati myös niitä, joiden kanssa teki työtä, suhtautumaan ympärillä oleviin yhtä hienotunteisesti ja tahdikkaasti. Valtiolliset keinot piti toimeenpanna armotta, kaikenlainen vastarinta, jarrutustoiminta, sabotaaši, välinpitämättömyys ja velttous oli rangaistava armotta, mutta milloin ihmiset tekivät työtä yhdessä ja suorittivat työnsä tyydyttävästi, hän vaati hienotunteista suhtautumista työntekijöihin eikä suvainnut kärsimättömyyden ilmauksia eikä kovia sanoja.

Parhaimmaksi ominaisuudeksi hänen työnteossaan on katsottava hänen tietoinen alistumisensa kollektiiviin jopa sellaisissa tapauksissa, kun tämä oli hänen mielestään väärässä. Hänen tavaton arvovaltansa useimmiten vaikutti neuvosto- tai puoluejärjestöissä toisten tovereiden kannanottoon. Oli kuitenkin tapauksia, jolloin hänen mielipiteensä ei saanut kannatusta ja hän jäi vähemmistöön. Hän alistui järjestöön täydellisesti ja vastaansanomatta. Hän ei käyttänyt koskaan toiminnassaan hyväksi pelkkää arvovaltaansa, vaan ainoastaan todistelua ja selittelyä, eikä hän milloinkaan pannut liikkeelle tosiasiallista verratonta vaikutusvaltaansa voittaakseen toisinajattelevien vastustuksen, vaan aina todisteli, koetti selittää ja teki kaikkensa niin kauan, että sai toiset vakuuttuneiksi. Sain häneltä peräkkäin useita kirjelappuja uusin todisteluin, kun hän yritti saada minulle jotain selitetyksi. Muistan hänen kiistansa sangen huomattavan toverin kanssa eräästä kipeästä henkilökohtaisesta puolueensisäisestä kysymyksestä. Argumenttinsa esitettyään Vladimir Iljitš sanoi: „Olen varma, että pystyn mille puoluekokoukselle

hyvänsä todistelemaan teidän olevan väärässä ja mikä puoluekokous hyvänsä on kanssani samaa mieltä". Toisinajattelevasta saamaansa voittoa hän ei ajatellutkaan muussa muodossa kuin järjestön rajoissa tapahtuvan todistelun voittona.

Ottakoon kasvava nuoriso oppia hänen elävästä esimerkistään. Vladimir Iljitš on persoonallisuutena meille todella verraton esikuva proletaarisen kulttuurin edustajana, kulttuurin, joka pohjautuu tiedon tarkkuuteen, koko inhimillisen työn järkipäisyyteen, sanalla sanoen siihen, että luontoa hallitsee järki ja sokeaa luonnonvoimaa yhteiskunnallisesti säännöstelty tuotanto.

